

боку. Тому, з метою підвищення ефективності справляння ПДВ та подальших взаємовідносин між Україною та Європейським Союзом як на державному, так і підприємницькому рівнях, доцільно рухатись у напрямі зближення фіскальних систем партнерів, з врахуванням їх позитивного досвіду.

Список літератури

1. Данілов О.Д. Податок на додану вартість / Данілов О.Д. – К.: Основи, 2005. – 254 с.
2. Литвиненко Я.В., Якушик І.Д. Податкові системи зарубіжних країн / Я.В. Литвиненко, І.Д. Якушик. – К.: МАУП, 2004. – 208 с.
3. Нечай Н. Нариси з історії оподаткування / Нечай Н. – К.: Вісник податкової служби України, 2002. – 144 с.
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
5. Романенко С. Деякі особливості податку на додану вартість (ПДВ) і його застосування в Україні / С. Романенко // Економіка. Фінанси. Право. – 2006. - № 4. – С. 20-21.

Н.М. Ткаченко

Особенности применения НДС в странах Европейского Союза

В статье рассматриваются особенности применения налога на добавленную стоимость, в странах Европейского Союза, определяются исторические этапы его эволюционного развития и проводится анализ действующей практики исчисления и уплаты

N.M. Tkachenko

Features of application of VAT are in the countries of European Union

In the article the features of application of tax are examined value-added, in the countries of European Union, the historical stages of his evolutionary development are determined and the analysis of operating practice of calculation and inpayment is conducted

Одержано 29.02.12

УДК 658

А.О. Мельничук, ст. гр. ФК-11М, Г.І. Міокова, доц., канд. екон. наук

Кіровоградський національний технічний університет

Стратегічне планування фінансових результатів діяльності підприємства

У статті розглядається сутність стратегічного планування, приділено увагу різновидам цілей підприємства при визначенні стратегії. Розглянуто зовнішні та внутрішні фактори, які слід врахувати при стратегічному плануванні фінансових результатів.

фінансовий результат, стратегія, стратегічне планування, прибуток, доходи, планування, економічні показники, фактори впливу на формування прибутку

Актуальність теми дослідження. Кінцевою метою діяльності підприємства в ринкових умовах є отримання ним позитивного фінансового результату (прибутку) у розмірах, що задовольняє потреби власників. Одночасно прибуток, займаючи центральне місце в ринковій економіці, є суттєвим стимулом для господарюючих

суб'єктів якомога ефективніше використовувати наявні трудові, матеріальні та фінансові ресурси. Сукупність цих факторів визначають ефективність виробництва і перетворюють позитивний фінансовий результат (прибуток) на основну рушійну силу ринкового механізму господарювання та основне джерело економічного і соціального розвитку підприємства та держави в цілому.

Тому дуже важливим є планування прибутку на довгостроковий період, повне і обгрунтоване визначення величини прибутку та забезпечення певного рівня прибутковості. При стратегічному плануванні слід врахувати низку особливостей, специфічних аспектів, які впливають на формування позитивних фінансових результатів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі останніх років стратегії економічного розвитку приділено значну увагу. Основи теорії стратегії підприємств поклали наукові праці 60-х років минулого століття, що давали перші визначення основних положень стратегічного планування. Існувало кілька підходів до розгляду стратегії підприємств, проте усі вони трактували поняття стратегії здебільшого з огляду на економічний потенціал.

Серед останніх досліджень фінансових результатів підприємств привертають увагу праці таких науковців, як І.А. Бланка, О.В. Гаращенко, І.О. Гладій, М.Я. Дем'яненко, М.М.Єрмоленка, С.Я. Салиги, С.Л. Червінської, Є.Ю. Шари, С.І. Юрій, Л.М. Янчевої та ін. Зокрема предметом вивчення є сутність фінансових результатів діяльності підприємства, аналіз їх формування, контроль в системі обліку, організація обліку фінансових результатів підприємств, їх планування. Незважаючи на значну кількість наукових напрацювань з досліджуваного питання, деякі проблемні моменти потребують більш детального їх вивчення та вирішення.

Мета статті полягає у визначенні сутності стратегічного планування, особливостей формування фінансової стратегії, факторів впливу на формування фінансових результатів діяльності підприємств.

Результати дослідження.

Можна стверджувати, що стратегія - це довгостроковий, якісно визначений напрям розвитку організації, спрямований на зміцнення її позицій, задоволення споживачів та досягнення поставлених цілей. Її розробляють, щоб визначити курс розвитку компанії.

Стратегії виступають як інструменти досягнення цілей, а для успішної реалізації обраного стратегічного напрямку необхідно, щоб підприємство функціонувало відповідно до обраної концепції управління.

Стратегічне планування є складовою частиною стратегічного управління. Процес стратегічного управління складається з кількох взаємопов'язаних етапів, одним з основних є визначення цілей діяльності компанії.

При формуванні цілей слід пам'ятати, що на практиці використовується досить широкий їх діапазон: від простого їх переліку, до побудови дерева цілей із характеристиками їхніх пріоритетів. Цілі повинні мати конкретні трактування і кількісні характеристики, за якими можна буде судити про ступінь їх досягнення.

Визначення цілей необхідне для встановлення певного позитивного фінансового результату, який для менеджерів найважливіший у досягненні успіху підприємства.

Слід зазначити, що найважливішими для досягнення успіху є стратегічні та фінансові цілі.

Стратегічні цілі треба фокусувати на конкуренції та створенні сильних конкурентних позицій у будь-якій сфері діяльності.

Фінансові цілі — цілі, яких підприємство має досягти у фінансовій сфері. Різновиди таких цілей подано в таблиці 1.

Таблиця 1 - Різновиди цілей підприємства

Фінансові цілі	Стратегічні цілі
Пришвидшений темп зростання доходів	Збільшення частки ринку
Пришвидшене зростання грошових надходжень	Надійне становище підприємства у галузі
Ширші межі отримання прибутку	Поліпшення обслуговування клієнтів
Збільшення прибутку на вкладений капітал	Розширення та поліпшення номенклатури продукції
Підвищення надійності облігацій та ставок за кредитами	Зниження витрат виробництва порівняно з основними конкурентами
Збільшення надходження грошових ресурсів	Збільшення можливостей зростання обсягів реалізації
Підвищення ціни акцій	Підвищення репутації підприємства серед клієнтів
Фінансова стійкість підприємства	Повне задоволення потреб клієнтів
Диверсифікація бази для отримання прибутку	Підвищення конкурентоспроможності на ринках
Стабільний дохід у періоди економічних спадів	Визнання підприємства лідером

Фактори макросередовища (зовнішні фактори) подано в таблиці 2.

Таблиця 2 - Зовнішні фактори впливу на фінансові результати діяльності підприємства

Загальноекономічні	Ринкові	Інші
<ul style="list-style-type: none"> - рівень розвитку зовнішньо-економічних зв'язків; - інфляція; - сповільнення платіжного обороту; - податкова система; - регульовальне законодавство; - зміна рівня реальних доходів громадян. - рівень безробіття. 	<ul style="list-style-type: none"> - ємкість внутрішнього ринку; - рівень монополізму на ринку; - попит і пропозиція; - наявність товарів-замінників; - ціни на виробничі ресурси; - стан фінансового ринку; - стан фондового ринку; - стан валютного ринку. 	<ul style="list-style-type: none"> - політична ситуація; - демографічні тенденції; - стихійні лиха; - криміногенна ситуація.

Класифікацію внутрішніх факторів подано в таблиці 3.

Таблиця 3 - Внутрішні фактори впливу на фінансові результати діяльності підприємства

Виробничі	Інвестиційні	Фінансові
<ul style="list-style-type: none"> - неефективний маркетинг; - структура поточних витрат; - низький рівень використання основних фондів; - високий розмір страхових і сезонних запасів; - недостатньо диверсифікований асортимент продукції; - стан виробничого менеджменту. 	<ul style="list-style-type: none"> - структура фондового портфеля; - отримані планові інвестиційні - прибутки при реалізації реальних проектів; - тривалість будівельно-монтажних робіт. 	<ul style="list-style-type: none"> - ефективність фінансової стратегії; - ефективність структури активів; - структура капіталу; - дотримання допустимих ризиків; - витрати на виробництво і реалізацію продукції

Окрім наведених факторів слід врахувати неосновні фактори, пов'язані з порушенням господарської дисципліни:

- цінові порушення;
- порушення умов виробництва продукції та праці ;
- порушення вимог до якості продукції;
- економічні санкції;
- інші фактори.

Оскільки зовнішні фактори не піддаються регулюванню з боку підприємства, слід більш докладно розглянути основні внутрішні фактори, що впливають на розмір прибутку. Прибуток залежить від обсягу реалізації продукції. При високій питомій вазі постійних витрат у собівартості продукції зростання обсягу реалізації приведе до ще більшого зростання прибутку в результаті зниження частки постійних витрат, що припадають на одиницю продукції. Оскільки прибуток обчислюється як різниця між ціною і собівартістю продукції, то очевидним є той факт, що на розмір прибутку впливають зростання цін і зниження собівартості. У період високих темпів інфляції зростання прибутку забезпечується за рахунок цінового фактора. Уповільнення темпів інфляції, насичення ринків товарами, розвиток конкуренції обмежують можливість виробників підвищувати ціни і отримувати прибуток за допомогою цього фактора. В результаті актуальним стає фактор зниження витрат. При цьому використовуються такі прийоми, як економія паливно-сировинних ресурсів, матеріальних і трудових витрат, зниження частки амортизаційних відрахувань у собівартості, скорочення адміністративних витрат і т. д. Однак варто мати на увазі, що зниження собівартості має межу, після якої воно неможливе без зниження якості продукції. Це ж відноситься до адміністративних і комерційних витрат, які неможливо звести до нуля, оскільки без них підприємство нормально функціонувати не зможе і продукція реалізовуватися не буде. До числа факторів зростання прибутку варто віднести і відновлення асортименту та номенклатури продукції, що випускається. Прибуток у ринковій економіці є рушійною силою відновлення як виробничих фондів, так і продукції, що випускається. Використовуючи концепції життєвого циклу продукції, необхідно пам'ятати, що підприємство повинно починати освоєння нового виду продукції на етапі зростання прибутку для того, щоб до моменту зниження рентабельності старої продукції випуск досяг точки беззбитковості. Підвищення якості продукції, її дизайну, технічні вдосконалювання й інші прийоми підтримки попиту на продукцію вимагають додаткових витрат, а тому також повинні застосовуватися задовго до того, як рівень рентабельності почне знижуватися, чи принаймні відразу ж, як тільки така тенденція намітиться. Більше того, на вершині попиту поліпшення товару, що пропонується, може викликати підвищення як ціни на нього, так і відповідно прибутку. Крім того, на розмір прибутку істотний вплив справляють методи регулювання, самостійно обумовлені підприємством на підставі діючих загальних правил організації бухгалтерського обліку при виборі облікової політики. Своєчасне дослідження та аналіз впливу даних факторів на розмір фінансових результатів, виявлення позитивних та негативних причин зміни прибутку як позитивного фінансового результату, дозволяє підприємству скоригувати розмір прибутку та, відповідно, управляти ним в майбутньому періоді. Відмінність між зовнішніми і внутрішніми факторами, що впливають на діяльність підприємства полягає в тому, що внутрішніми чинниками менеджери підприємства можуть управляти самостійно відповідно до своїх цілей, а зовнішні чинники підприємство сприймає як такі, що вже склалися, і тільки пристосовується до них. Для розробки адекватної стратегії особливого значення набуває ефективно проведений фінансовий аналіз діяльності підприємства, результати якого використовуються для прийняття управлінських рішень щодо попередження збитковості і забезпечення рентабельного розвитку підприємства. Фінансовий аналіз є ланкою, яка поєднує розробку управлінських рішень і діяльність підприємства. Саме за допомогою фінансового аналізу можна визначити величину і динаміку фінансових ресурсів, здатність підприємства виконувати свої зобов'язання, виплачувати дивіденди, здійснювати інвестиції в основні засоби, покривати поточні фінансові потреби, тобто можна проаналізувати ефективність грошових потоків, де б доходи перевищували витрати не лише в поточному періоді, а й у майбутньому.

Висновки. Наведені вище характеристики стратегічного управління однаковою мірою впливають на планування прибутку в стратегічній перспективі. Проте сфера стратегічних рішень при формуванні прибутку підприємств багатопланова: вибір напрямів діяльності, пріоритету ресурсів, довготривалого партнерства, його організаційної форми, способів розвитку потенціалу, можливостей використання сильних сторін суб'єктів підприємництва, зниження негативних наслідків наявних слабких сторін в діяльності підприємства, а також загроз зовнішнього середовища.

При формуванні стратегічних цілей фінансової діяльності підприємства основна увага акцентується на підвищенні рівня добробуту власників капіталу (підприємства) та максимізації його ринкової вартості, що досягається в першу чергу за рахунок прибутку.

Систему стратегічних цілей фінансового розвитку підприємства слід формувати чітко й коротко, відображаючи кожну з цілей у конкретних показниках — цільових стратегічних нормативах. У ролі таких стратегічних нормативів при плануванні фінансових результатів діяльності підприємства можуть бути:

- рентабельність діяльності підприємства;
- допустимий рівень фінансових ризиків при отриманні запланованого прибутку.

Список літератури

1. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. -К.: НИКА-ЦЕНТР, Эльга, 1999.-1104с.
2. Брігхем Є.Ф. Основы фінансового менеджменту. /Пер.з.англ. -К: Молодь, 1997.-1000с.
3. Мазурок П.П. Аналітичне оцінювання фінансових результатів діяльності промислових підприємств України // Держава та регіони. -2009. - №5. - с.114-119.
4. Фінанси підприємств: Підручник / А. М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л. Д. Буряк та ін. - 7-ме вид., без змін. - К.: КНЕУ, 2008. -552с.
5. www.ukrstat.gov.ua

Одержано 27.03.12

УДК 657

М.П. Неродик, магістр гр. ОА-11МС

Кіровоградський національний технічний університет

Актуальні питання обліку витрат та калькулювання собівартості продукції промислових підприємств

У статті розглянуто проблеми організації обліку витрат та калькулювання собівартості продукції в умовах зміни законодавства. Розглянуто формування виробничої собівартості, особливості відображення в обліку виробничих витрат. Визначено основні зміни в структурі обліку витрат, калькулювання собівартості, зважаючи на зміни законодавства.

організація обліку, витрати, виробнича собівартість

Актуальність теми дослідження. Одним із важливих питань господарювання в сучасних умовах є підтримання доходності підприємства, тому інформація про витрати важлива на різних етапах діяльності: і для управлінських цілей, і для складання звітності.